

ת"פ 45597/05/15 - מדינת ישראל נגד שוך עבד עבדאללה

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 45597-05-15 מדינת ישראל נ' עבדאללה

לפני כבוד השופט אברהם אליקים

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשם שוך עבד עבדאללה,

גזר דין

מבוא

הנאשם הורשע לאחר הודאתו בעובדות כתב אישום שתוקן במסגרת הסדר טיעון שלא כולל הסכמה לעניין העונש.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן (סומן א), ביום 18.5.2015 סמוך לשעה 00:20 יצא הנאשם מביתו כשהוא מחזיק תת-מקלע מסוג P.M BERETTA בקוטר 9 מ"מ, עם מחסנית תואמת עם כדורים, מחסנית תואמת ריקה וקופסה ובה 24 כדורים. הנאשם נכנס לרכב כשהוא מחזיק בתת המקלע והתחמושת, החל בנסיעה עד שנעצר על ידי אנשי משטרה, בהתאם להודאתו הורשע בעבירות נשק-עבירות לפי סעיף 144(א) רישא+סיפה לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן- החוק).

ראיות לעונש

המאשימה הציגה גיליון הרישום הפלילי של הנאשם (ט/1) לפיו לנאשם הרשעה בעבירת החזקת סם, מיום 31.7.2001, בגינה נדון לקנס בסך 1,000 ש"ח.

תסקיר שירות המבחן/חוות דעת הממונה על עבודות השירות

קצינת המבחן נפגשה עם הנאשם, שוחחה עם אשתו ובחנה מסמכים שונים ובסופו של יום המליצה על העמדתו בצו מבחן למשך שנה, במהלכו ישתלב בקבוצה טיפולית, זאת לצד עונש של עבודות שירות שלא לתקופה המקסימלית על מנת למזער את הפגיעה בתפקודו התעסוקתי היציב, בנוסף לענישה מרתיעה כגון מאסר על תנאי והתחייבות.

מרכיב מרכזי בהערכת שירות המבחן הוא העדפת האפיק השיקומי, לאור גורמי הסיכוי לשיקום ביניהם יכולותיו

התפקודיות לאורך השנים, היעדר דפוסים עברייניים מושרשים ונכונות להשתלב בהליך טיפולי, להערכתה התערבות טיפולית עשויה להוביל להפחתת הסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק.

הממונה על עבודות השירות קבעה בחוות דעתה מיום 14.7.2016 כי הנאשם מתאים לעבודות שירות.

תמצית טענות הצדדים

1. בטיעוניה בכתב (ט/2) ובעל פה ביקשה ב"כ המאשימה לקבוע כי מתחם העונש ההולם נע בין 2 לבין 3 שנות מאסר בפועל, ולהשתית על הנאשם עונש המתקרב לאמצע המתחם בנוסף למאסר מותנה וקנס גבוה.

ב"כ המאשימה שמה דגש על חומרת המעשה והסיכון הפוטנציאלי הקיים בהחזקת נשק והחשש לשימוש לרעה בו ובמיוחד כשמדובר בתת מקלע, מחסניות וכדורים התואמים לו. לתמיכה בטענותיה הפנתה לפסקי דין של בית המשפט העליון בהם הוטלו עונשים של שנתיים מאסר בפועל ו-16 חודשי מאסר במקרה בו הנשק לא היה תקין, וענישה דומה של בית משפט מחוזי. (מפסקי דין הדנים בעבירות חמורות מהחזקת נשק בלבד אתעלם ככל שמדובר לעניין העונש, אלא אם נקבעה בהם מדיניות גם לעבירה זו).

לצורך קביעת העונש בתוך המתחם הפנתה לתסקיר שירות המבחן ולעובדה כי לא ניתן לשלול סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק ובנסיבותיו של תיק זה טענה כי גם לצורך הרתעת הנאשם אין לאמץ את המלצת שירות המבחן.

2. הסנגור ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן מאחר ובמקרה זה סיכויי השיקום גבוהים. הנאשם בן 33, נשוי ואב לשלושה ילדים. בעל אורח חיים נורמטיבי, העבירה היחידה שביצע לפני 15 שנים, התיישנה ומדובר בהחזקת סם לשימוש עצמי. שירות המבחן הגיע למסקנה כי יש לשלב הנאשם בקבוצה טיפולית. הנאשם שוחרר בתנאים מגבילים, מיום שחרורו חלפו 14 חודשים בהם הוכיח שהוא ראוי לאמון.

באשר למדיניות הענישה, איבחן את הפסיקה שהציגה ב"כ המאשימה שכללה עבירות של נשיאת נשק, כאשר לאחר תיקון כתב האישום מדובר בעבירת החזקת נשק שהיא בסמכות בית משפט שלום.

לתמיכה בטענותיו הפנה לפסקי דין רבים של בתי משפט שלום ומחוזי בהם הוטלו עונשים של עבודות שירות וצו מבחן, גם בעבירות ונסיבות חמורות יותר, ולפסקי דין של בית המשפט העליון למשל למקרה בו הורשע הנאשם בהחזקת רימונים ואקדח, ובית המשפט העליון התערב בגזר הדין והפחית העונש מ-8 חודשים לעבודות שירות. לסיום הזכיר כי העמדה במבחן מאפשרת להטיל על הנאשם עונש נוסף אם יפר את המבחן.

בתום הטיעונים, הנאשם הודה בטעותו, הוסיף כי פגע בעצמו באשתו ובילדיו והסכים להיות במבחן.

דין

3. במקרה זה מדובר באירוע אחד, בכל עבירה בנשק יש פוטנציאל פגיעה משמעותי בערך החברתי של שלום הציבור וביטחונו וסיכון ממשי לחיי אדם. במקרה זה הפגיעה בערכים אלו לא הייתה חמורה.

מינעד הענישה בעבירות בנשק רחב, בין השאר בהתחשב בסוג העבירה (החזקה, נשיאה, סחר), סוג הנשק וכמותו. במקרה זה מדובר בעבירת החזקת נשק, ללא נשיאה, אך אין להתעלם כי ביחד עם הנשק החזיק הנאשם מחסניות וכדורים, כך שניתן היה להשתמש בו.

באשר למדיניות הענישה הנהוגה אפנה לע"פ 8846/15 דראז נגד מדינת ישראל (13.3.2016) באותו מקרה נדחה ערעורו של נאשם שנדון ל-7 חודשי מאסר בפועל, בגין החזקת אקדח גנוב, שתי מחסניות וכדורים והפרעה לשוטרי בית משפט קמא קבע מתחם שבין 7 ל-20 חודשי מאסר בפועל וכך קבע בית המשפט העליון:

"בית משפט זה עמד לא פעם על החומרה הרבה הטמונה בהחזקה ובנשיאה של נשק שלא כדין ועל הצורך להרתיע מפני ביצוע עבירות כאלו בדרך של הטלת עונשי מאסר מאחורי סורג ובריח, גם כאשר מדובר בנאשמים נורמטיביים ונעדרי עבר פלילי (ראו והשוו: רע"פ 2718/04 אבו דאחל נ' מדינת ישראל (29.3.2004); ע"פ 5220/09 עוואודה נ' מדינת ישראל (30.12.2009); ע"פ 5681/14 מדינת ישראל נ' טאטור (1.2.2015)). במקרה דנן החביא המערער נשק גנוב ותחמושת רבה בבית משפחתו ואף ניסה למנוע את גילויים על ידי השוטרים שהגיעו לבצע חיפוש במקום. בנוסף על כך המערער נמנע מלספק למעשיו הסבר מניח את הדעת ולא לקח עליהם אלא אחריות חלקית ומסוייגת".

בע"פ 5646/15 תיהאוו נגד מדינת ישראל (14.2.2016), הטיל בית המשפט המחוזי עונש של 15 חודשי מאסר בפועל, בתוך מתחם שבין 9 ל-36 חודשי מאסר בגין החזקת אקדח טעון עם מחסנית וכדורים שנמצא ברכב מתחת לרגליו של הנאשם, בית המשפט העליון אישר את פסק הדין וקבע:

"החזקת נשק שלא כדין היא עבירה חמורה המאיימת על שלום הציבור ובטחונו ומגלמת בתוכה פוטנציאל לגרימת נזק קטלני. על כן, היא מחייבת ענישה אשר תרתיע את היחיד והרבים. יש ליתן משקל בכל מקרה לסיכון הגלום בכך שנשק בעל פוטנציאל קטילה מוחזק מבלי שיש עליו ועל בעליו פיקוח מוסדר של הרשויות, כאשר המחזיק נתון תמיד לסיכון שיתפתה לעשות שימוש בנשק, ולו ברגעי לחץ ופחד" (ע"פ 3300/06 אבו סנינה נ' מדינת ישראל (15.08.2006)).

בע"פ 4982/15 שחיטה נגד מדינת ישראל (3.9.2015), אליו הפנתה המאשימה, נדון ענינו של נאשם שהורשע בנשיאה של אקדח אותו החזיק ברכבו אקדח לא תקין עם מחסנית ריקה, בית המשפט המחוזי הטיל עליו 20 חודשי מאסר בפועל (במתחם שבין 12 ל-36 חודשי מאסר בפועל), בית המשפט העליון הפחית את העונש ל-16 חודשי מאסר בפועל.

בע"פ 5681/14 מדינת ישראל נגד טאטור (1.2.2015) נדון ערעורה של המדינה על עונש של 6 חודשי עבודות שירות שהוטלו על נאשם שרכש והחזיק אקדח (המתחם שקבע בית המשפט המחוזי היה 10-36 חודשי מאסר והוא סטה ממנו לצורכי שיקום). בית המשפט העליון החמיר בעונשו של הנאשם והעמידו על 8 חודשי מאסר, כשהוא מנמק כך את התערבותו:

"הטעם העיקרי הוא גישתו השיפוטית של בית משפט זה בעבירות נשק, לצורך הרתעת היחיד והרבים, כפי שבוטאה לא אחת בפסיקה. הדבר חל גם על עבירות נשק שאינן ברום המדרג, כמו בנידון דידן, ועניין החזקת הנשק, ודוגמאות לכך רבות; ראו למשל ע"פ 4329/10 אסמאעיל נ' מדינת ישראל (2010) - עשרים חודש; ע"פ 7655/11 עבד אלגאבר נ' מדינת ישראל (2012) - 15 חודש; ע"פ 555/11 מחאג'נה נ' מדינת ישראל (2012) - 12 חודש; ע"פ 2398/14 אלהזיל נ' מדינת ישראל (7.7.14) - 13 חודש; ע"פ 3288/14 מדינת ישראל נ' קריספיל (24.8.14) - 18 חודש".

בע"פ 3288/14 מדינת ישראל נגד קריספיל נדון ענינו של נאשם שהחזיק שקית ובה אקדח גנוב ומשתיק קול, בית המשפט המחוזי דן את הנאשם ל-9 חודשי מאסר (תוך קביעת מתחם שבין 6 ל-22 חודשי מאסר). בית המשפט העליון התערב בגזר הדין והעמיד את העונש על 18 חודשי מאסר תוך שהוא קובע כי הנאשם עמד לעשות שימוש באקדח:

"אולם בשל פוטנציאל ההרס הטמון בכלי נשק, הכולל גם אפשרות לפגיעה עיוורת באנשים מן היישוב, מתפקידו של בית המשפט להרתיע אף מפני עבירת החזקת הנשק שלא כדין. זאת כדי לבלום את שרשרת העבירות בשלב ראשוני".

בע"פ 2398/14 אלהזיל נגד מדינת ישראל (8.7.2014) נתברר ענינו של נאשם שהחזיק ברכבו אקדח, מחסנית וכדורים, הוא נדון ל-13 חודשי מאסר (המתחם שנקבע הועמד על 10-24 חודשי מאסר). בית המשפט דחה את הערעור וקבע כך:

"לזמינות הבלתי נסבלת של נשק חם בידי מי שאינם מורשים לכך, יש פוטנציאל לשמש ל"חיסול חשבונות" ול"פתרון סכסוכים" כמו-גם לעבירות חמורות נוספות. המציאות בארצנו מוכיחה כי הקלישאה אודות האקדח במערכה הראשונה אינה מדויקת, באשר לעיתים מזומנות האקדח אינו ממתין עד למערכה האחרונה ויורה עוד קודם לכן. מכאן, שבעבירות כגון דא, גם לשיקולי ההרתעה משקל של ממש".

באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ט לחוק), אין משמעות לשאלת קיומו של תכנון מוקדם מאחר ומדובר בעבירת החזקה בלבד, הנאשם ביצע עבירה של החזקת תת מקלע ביחד עם מחסניות וכדורים, מדובר באירוע אחד נקודתי, ועל פי עובדות כתב האישום המתוקן ניתן להגדירו כמקרה בו נתפס הנאשם מחזיק באופן רגעי וספונטני בנשק ובתחמושת.

בהתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה אני קובע כי העונש ההולם במקרה זה הוא מאסר במתחם שבין 10 לבין 24 חודשי מאסר בפועל.

העונש המתאים

4. לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים ובחנתי את תסקיר שירות המבחן שוכנעתי כי יש סיכוי של ממש שהנאשם ישתקם במסגרת הטיפולית המומלצת על ידי שירות המבחן ולכן אני סבור כי יש לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את העונש לפי שיקולי השיקום ולכן הענישה במקרה זה צריכה להיות שילוב של צו מבחן ביחד עם מאסר בו יישא הנאשם בעבודות שירות, בעת קביעת משך הזמן בו יבוצעו עבודות שירות אתייחס להמלצת שירות המבחן להטלת ענישה זו שלא לתקופה המקסימלית, על מנת למזער את הפגיעה בתפקודו התעסוקתי היציב ואקח בחשבון את התקופה הארוכה-14 חודש בה היה משוחרר בתנאים מגבילים (ללא הפרת תנאי השחרור).

חשוב לציין כי מטיעוני הסנגור ומתוכנו של התסקיר עולה כי הנאשם, בן 33 נשוי ואב לשלושה ילדים (גילאים 1.5-8 שנים), עובד ומתפקד בצורה נורמטיבית (להרשעתו בעבירה של החזקת סם בשנת 2001 עת היה מתחת לגיל 19 ונדון לקנס בלבד לא אייחס משמעות), שירות המבחן זיהה את הנזקקות הטיפולית והמליץ על שילובו של הנאשם במסגרת טיפולית שתביא בסופו של יום להפחתת סיכון הישנות התנהגות עוברת חוק בעתיד. ולכן הומלץ להעדיף את האפיק השיקומי, המלצה המקובלת עליי במלואה.

5. לעניין אפשרות שלא להטיל מאסר בפועל מאחורי סורג ובריה גם בעבירות בנשק ראו למשל ע"פ 1505/14 לידאוי נגד מדינת ישראל (4.11.2014) אליו הפנה הסנגור, באותו מקרה נדון הנאשם על ידי בית המשפט המחוזי לעונש של 8 חודשי מאסר בפועל, בגין הרשעתו בעבירות בנשק, מעשה פזיזות ורשלנות, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו והחזקת רכוש החשוד כגנוב. הנאשם קיבל לידיו אקדח החשוד כגנוב ובו מחסנית מלאה בכדורים, בית המשפט העליון החליט להמיר עונשו למאסר בעבודות שירות בהתחשב בנסיבותיו האישיות המיוחדות. הוא היה כבן 60, עברו הפלילי לא היה מכבי, הוא סבל מבעיות רפואיות ושירות המבחן העריך כי מאסר בפועל לתקופה ממושכת יפגע במצבו הבריאותי.

בעת אימוץ המלצת שירות המבחן התייחסתי גם לפגיעה של העונש באשתו של הנאשם ובשלושת ילדיו, בנסיבות חיו (ראו המתואר בעמוד 2 לתסקיר פסקה לפני אחרונה), בנטילת האחריות על מעשיו.

סיכום

לאור האמור לעיל אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

עונש של 5 חודשי מאסר בפועל בהם יישא הנאשם בדרך של ביצוע עבודות שירות לפי חוות דעת הממונה מיום 14.7.2016 מתקופת המאסר בפועל ינוכו הימים בהם שהה במעצר, מיום 18.5.2015 ועד ליום 27.5.2015.

הנאשם יתייצב לצורך קליטה והצבה ביום 2.11.2016 שעה 8:00, ביחידת עבודות השירות, מפקדת מחוז צפון, המצויה במתחם תחנת משטרת טבריה בכתובת: דרך הציונות 14 טבריה. 04-6728405, 04-6728421, 08-9775099.

העבודות יבוצעו במועצה דתית אור עקיבא ברחוב גלפור. הבהרתי לנאשם כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים וכל חריגה מכללים אלו יש בה כדי להפסיק את עבודות השירות ונשיאה ביתרת העונש במאסר בפועל.

· עונש של 4 חודשי מאסר על תנאי, הנאשם לא יישא את עונש המאסר על תנאי אלא אם יעבור תוך שלוש שנים עבירה בנשק ויורשע בשל עבירה כזאת תוך תקופת התנאי או לאחריה.

· הנאשם ישלם קנס בסכום של 7,000 ש"ח או 6 חודשי מאסר תמורתו, הקנס ישולם ב-5 תשלומים שווים, החל מיום 1.6.2017 ובכל ראשון לחודש לאחר מכן, אי תשלום אחד התשלומים במועד יעמיד את יתרת הקנס לפירעון מיד.

· הנני מעמיד את הנאשם למבחן על פי סעיף 1(ב) לפקודת המבחן [נוסח חדש], תשכ"ט-1969 למשך 12 חודש מהיום. בתקופת המבחן יעמוד הנאשם לפיקוחו של שירות המבחן וישתף פעולה לשם מימוש התוכניות והמטרות הטיפוליות שייקבעו לגביו ע"י שירות המבחן.

לפני מתן צו המבחן הסברתי לנאשם את משמעותו של צו המבחן והזהרתי אותו שאם לא ימלא אחרי הצו מכל בחינה שהיא או יעבור עבירה נוספת יהיה צפוי לעונש על העבירה שבגללה ניתן הצו והוא הביע את נכונותו למלא את אחר הוראות הצו.

המזכירות תשלח העתק מגזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ח אב תשע"ו, 01 ספטמבר 2016, בנוכחות ב"כ המאשימה עו"ד סרי, הסנגור עו"ד בויראת והנאשם בעצמו.